

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci žalobce **RAMI TRADE & INDUSTRY s.r.o.**, se sídlem Blatnička 169, Blatnička, zastoupený Ing. Pavlou Kvapilovou, daňovým poradcem, se sídlem Řeznická 1, Brno, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Jihomoravský kraj**, se sídlem náměstí Svobody 4, Brno, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

t a k t o :

- I. Žaloba **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **ne má právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci bude po právní moci tohoto usnesení vrácen zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč, a to z účtu Krajského soudu v Brně ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám Ing. Pavly Kvapilové, daňového poradce, se sídlem Řeznická 1, Brno.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně dne 25. 7. 2017 se žalobce domáhal poskytnutí ochrany proti nezákonnému zásahu, který měl spočívat v nezákonném odepření práva na poskytnutí písemností z vyhledávací části spisu, jejich nepřeražení do veřejné části spisu ve věci daňové kontroly daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2012 a 2013 a daně z přidané hodnoty za čtvrtletní zdaňovací období II. až IV. čtvrtletí 2012 a měsíční zdaňovací období leden až prosinec 2013 a ponechání písemností v části spisu „Y“ – vyhledávací část spisu vedená pod č. 100845496, složka č. 101970682 včetně všech příloh:
- poř. č. 1 - č.j. 2884703/13/3018-05400-702947, vloženo 25. 7. 2013
- poř. č. 2 - č.j. 3111759/13/3018-05400-702947, vloženo 23. 8. 2013
- poř. č. 7 - č.j. 828936/15/3018-50523-707467, vloženo 19. 2. 2015
- poř. č. 8 - č.j. 1060424/15/3018-50523-707467, vloženo 9. 3. 2015
- poř. č. 9 - č.j. 1093793/15/3018-50523-707467, vloženo 11. 3. 2015
- poř. č. 11 - č.j. 1868535/15/3018-50523-707467, vloženo 13. 4. 2015
- poř. č. 13 - č.j. 1898362/15/3018-50523-707467, vloženo 14. 4. 2015
- poř. č. 14 - č.j. 2143262/15/3018-60561-703396, vloženo 24. 4. 2015;
a dále se žalobce domáhal zpřístupnění těchto písemností včetně všech příloh.

[2] Žalobce proti nezákonnému odepření práva na poskytnutí písemností z vyhledávací části spisu a jejich nepřeražení do veřejné části spisu podal dne 9. 3. 2017 stížnost dle

ustanovení § 261 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění v době vzniku žalobcem tvrzeného nezákonného zásahu (dále jen „daňový řád“), se kterou se žalovaný vypořádal ve svém Vyrozumění o vyřízení stížnosti ze dne 27. 3. 2017, č.j. 1356532/17/3013-00540-711754, v němž shledal stížnost žalobce přípustnou a nedůvodnou. Následně žádostí o prošetření způsobu vyřízení stížnosti žádal nejblíže nadřízeného správce daně o prošetření, jakým způsobem byla jeho stížnost vyřízena. O této žádosti Odvolací finanční ředitelství jako nejblíže nadřízený správce daně rozhodlo dne 31. 5. 2017 Vyrozuměním o prošetření způsobu vyřízení stížnosti, č.j. 24773/17/5100-41456-708784 (dále jen „Vyrozumění“), přičemž taktéž neuznalo žádnou z námitek žalobce. Žalobce je toho názoru, že vyčerpal všechny dostupné právní prostředky ochrany dle daňového řádu a jeho žaloba dle ustanovení § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), je proto přípustná. S ohledem na doručení Vyrozumění dne 1. 6. 2017 je proto dle žalobce žaloba podána v zákonem stanovené lhůtě dle ustanovení § 84 odst. 1 s.ř.s.

[3] Dále žalobce uvádí, že ve věci daňové kontroly daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2012 a 2013 a daně z přidané hodnoty za čtvrtletní zdaňovací období II. až IV. čtvrtletí 2012 a měsíční zdaňovací období leden až prosinec 2013 byly ze strany žalovaného vydány platební výměry, kterými byla žalobci dodatečně doměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období II. až IV. čtvrtletí 2012, leden až srpen 2013 a říjen až prosinec 2013 v celkové výši včetně penále 2.359.642,- Kč a daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2012 a 2013 v celkové výši včetně penále 2.181.276,- Kč. Proti těmto platebním výměrům žalobce podal dne 12. 4. 2017 odvolání, o kterém nebylo doposud rozhodnuto.

[4] Jako podklad pro vydání těchto platebních výměrů byly dle žalobce použity písemnosti, u nichž mu bylo odepráno právo na jejich poskytnutí z vyhledávací části spisu. O vydání těchto písemností v průběhu daňového řízení žalobce několikrát žádal, ze strany žalovaného však bylo poskytnutí těchto písemností odmítnuto. Žalobce se tak domnívá, že neposkytnuté písemnosti mohou být uplatněny v řízení jako důkazní prostředek a jejich neposkytnutí mohlo ovlivnit výsledek rozhodnutí o věci samé, neboť žalovaný provedl podle vlastních kritérií předběžnou selekci důkazů a upravil s jejím využitím důkazní situaci podle vlastní tvorby, kdy z důkazních prostředků poskytnutých Policií ČR preferoval ty, které potvrzují zvolenou skutkovou verzi. Vyhledávací část spisu je tak žalobci tajena, přičemž dle názoru žalobce utajená část představuje více než jednu třetinu spisu. Tímto dochází k porušení práva žalobce na spravedlivý proces, přičemž jsou mu upírána procesní práva a zatajovány důkazy.

[5] Žalovaný se ve věci vyjádřil podáním ze dne 29. 8. 2017, které, byť označením se vztahuje ke sp. zn. 31A 228/2017, obsahově spadá i k této věci, což žalovaný sám uvedl i ve svém dalším podání ze dne 29. 9. 2017, v němž se odkázal právě na toto své dřívější podání. Žalovaný uvádí, že žalobce neuvádí žádné nové skutečnosti ani důkazy svědčící ve prospěch svých tvrzení, nýbrž stále opakuje tytéž argumenty, k nimž se žalovaný vyjádřil již ve svých dřívějších rozhodnutích a dále trvá na svém stanovisku, že žalobce nebyl zkrácen na svých právech a veškerý postup žalovaného byl v souladu se zákonem. Z hlediska poskytnutí písemností ve vyhledávací části spisu žalovaný uvádí, že právě v tomto případě nelze umožnit nahlédnutí do vyhledávací části spisu, neboť by mohlo dojít k ohrožení zájmů jiného daňového subjektu nebo jiných osob zúčastněných na správě daní anebo by mohl být ohrožen cíl správy daní. V této souvislosti žalovaný poukazuje na shodný závěr Nejvyššího správního

soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 22. 8. 2013, č.j. 1 Afs 21/2013-66. Nadto žalovaný dodává, že veškeré důkazní prostředky, které využil v rámci daňové kontroly, byly v souladu se zákonem přeřazeny do části týkající se daného daňového řízení, a to úředním záznamem č.j. 3493072/16/3018-605691-703396. S ohledem na tyto skutečnosti žalovaný navrhl žalobu na ochranu před nezákonným zásahem zamítnout.

[6] Žalobce se k tomuto podání žalovaného vyjádřil svým přípisem ze dne 3. 10. 2017, v němž nadále setrval na své argumentaci obsažené již v žalobě. Nadto považoval vyjádření žalovaného za reakci tak, „aby něco napsal“, přičemž rezignoval na vyjádření se k jednotlivým žalobním námitkám žalobce.

[7] Řízení o žalobě nemohlo proběhnout a žaloba musela být soudem odmítnuta z následujících důvodů.

[8] Mezi stranami jsou nesporné tyto skutečnosti (a soud je ověřil z předložené spisové dokumentace). U žalobce byla zahájena daňová kontrola daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2012 a 2013 a daně z přidané hodnoty za čtvrtletní zdaňovací období II. až IV. čtvrtletí 2012 a měsíční zdaňovací období leden až prosinec 2013, v rámci níž byly vydány platební výměry, kterými byla žalobci dodatečně doměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období II. až IV. čtvrtletí 2012, leden až srpen 2013 a říjen až prosinec 2013 v celkové výši včetně penále 2.359.642,- Kč a daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2012 a 2013 v celkové výši včetně penále 2.181.276,- Kč.

[9] Žalobce po celou dobu daňového řízení i v řízení před soudem uvádí, že v jeho případě došlo k nezákonnému odepření práva na poskytnutí písemností z vyhledávací části spisu, jejich nepřeřazení do veřejné části spisu a jejich ponechání v části spisu „Y“ – vyhledávací část spisu vedená pod č. 100845496, složka č. 101970682 včetně všech příloh. Žalobce dále jednoznačně uvedl, že podává žalobu podle ustanovení § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), a to žalobu tzv. zásahovou. Soud tedy nemá v daném řízení pochyb o tom, čeho se žalobce domáhá (viz také bod [1] tohoto rozsudku) a v jakém typu řízení – tedy v řízení dle ustanovení § 82 a násl. s.ř.s.: řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu.

[10] Podle ustanovení § 5 s.ř.s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon.

[11] Podle ustanovení § 85 s.ř.s. je nepřipustná žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

[12] Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný.

[13] Nejvyšší správní soud se přípustností žaloby na ochranu před nezákonným zásahem zabýval v řadě případů, v nedávné době přípustnost těchto žalob posuzoval dokonce rozšířený

senát Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 27. 11. 2017, č.j. 7 As 155/2015-160, stanovil pravidla posuzování přípustnosti žalobních návrhů na ochranu před nezákonným zásahem. Dle Nejvyššího správního soudu „pokud je zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem „zásahem“ ve smyslu legislativní zkratky v § 84 s. ř. s., i kdyby byla tvrzení žalobce pravdivá, musí být taková žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném (plausibilním) tvrzení nezákonného zásahu.“ Musí se však jednat o zjevnou a nepochybnou nemožnost, aby v žalobě tvrzené jednání bylo nezákonným zásahem.

[14] Nejvyšší správní soud dále pokračoval v postupu posuzování přípustnosti žaloby na ochranu před nezákonným zásahem: „Pokud nebude zásahová žaloba odmítnuta proto, že v žalobě označené jednání nemůže být již z povahy věci nezákonným zásahem, je na místě zkoumat její přípustnost dle § 85 s. ř. s., části věty před středníkem. (...) Soud si musí nejprve ujasnit, zda projednávaná žaloba je „zápůrčí“, tj. směřuje proti zásahu, který doposud nebyl ukončen, anebo „určovací“, tedy směřuje proti zásahu, který již ukončen byl. Zatímco u určovací žaloby nezkoumá, zda se žalobce ochrany před zásahem či jiné formy nápravy mohl domáhat jinými právními prostředky, a pokud ano, zda tak učinil, u zápůrčí žaloby takové zkoumání provést musí. Zjistí-li, že uvedené právní prostředky měl žalobce k dispozici, avšak nevyužil jich, musí být žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s. Teprve není-li výše uvedených důvodů k odmítnutí žaloby, věnuje se soud zkoumání včasnosti žaloby. Je důležité uvedený algoritmus dodržet a jeho jednotlivé kroky nezaměnit mimo jiné proto, že posouzení včasnosti žaloby se odvíjí i od toho, jakým způsobem byly vypořádány prostředky ochrany či nápravy, jedná-li se o zápůrčí žalobu a takové prostředky měl žalobce k dispozici, resp. byl povinen je uplatnit.“

[15] Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku popsal také charakteristiku „zásahové“ žaloby: „žaloba na ochranu před nezákonným zásahem je subsidiární vůči ostatním žalobním typům zakotveným v s. ř. s., které mají proti jejímu podání přednost, a vůči prostředkům ochrany využitelným ještě v řízení před správními orgány. Subsidiarita vůči ostatním žalobním typům znamená, že zásahová žaloba je přípustná teprve tehdy, pokud nepřichází v úvahu podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.) a ani podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy (§ 101a a násl. s. ř. s.).“

[16] V rozsudku ze dne 19. 1. 2005, č. j. 1 Afs 16/2004-90, Nejvyšší správní soud judikoval: „Soudní řád správní konkrétně nestanoví, jaké právní prostředky ochrany nebo nápravy vylučují možnost domáhat se ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s., a jinak tomu ani pro různorodost možných zásahů být nemůže. Je však nepochybné, že jsou-li i jiné právní prostředky, jimiž lze bránit dalšímu trvání či možnému opakování zásahu nebo napravit stav zásahem působený (za předpokladu, že jde o zásah nezákonný), zákon nedává na výběr, jakými právními prostředky proti zásahu brojit; žaloba podle § 82 a násl. s. ř. s. je takovým právním prostředkem pouze tehdy, pokud právní řád jiné právní prostředky neposkytuje. Zákon tak jednoznačně upřednostňuje jiné formy ochrany před protiprávním konáním správních orgánů a tato soudní ochrana se uplatní jen tam, kde jiná ochrana není. Pro úsudek o existenci či neexistenci takových právních prostředků z hlediska přípustnosti žaloby podle § 82 a násl. s. ř. s. je rozhodné, zda právní řád ochranu jinými právními prostředky

objektivně připouští, nikoliv zda mohou být užity v konkrétním případě v době podání žaloby podle § 82 a násl. s. ř. s. Taková žaloba proto nebude přípustná nejen tehdy, kdy žalobce má v době podání žaloby jiné právní prostředky ochrany k dispozici, ale ani tehdy, pokud se žalobce mohl bránit nezákonnému zásahu v jiném řízení opravnými prostředky správního řízení nebo žalobou u soudu a této možnosti v zákonem stanovené lhůtě nevyužil. Taková žaloba však nebude přípustná ani tehdy, pokud právní prostředky vyčerpal a není spokojen s výsledkem takového řízení.“

[17] Vzhledem k žalobcem formulovanému petitu žaloby na ochranu před nezákonným zásahem zdejší soud konstatuje, že žalobcem podaná žaloba je „zápůrčí“. S ohledem na to, že ze správního spisu a také ze samotné žaloby žalobce soud zjistil, že žalobce podal proti platebním výměrům vydaným v rámci daňového řízení odvolání a v rámci tohoto odvolacího řízení může uplatňovat veškeré námitky uvedené v žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, čímž se tak může ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky, nezbylo zdejšímu soudu než žalobu jako nepřipustnou podle ustanovení § 85 s.ř.s. odmítnout v souladu s ustanovením § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s.ř.s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[19] Výrok o vrácení soudního poplatku se opírá o ustanovení § 10 odst. 3 in fine zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění, podle něhož byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený soudní poplatek. Podle § 10a odst. 1 cit. zákona platí, že v případech, kdy je soud povinen vrátit již zaplacený poplatek nebo přeplatek na poplatek, učiní tak ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým o vrácení rozhodl.

[20] S ohledem na skutečnost, že v dané věci byla žaloba odmítnuta ještě před prvním jednáním, rozhodl soud o vrácení zaplaceného soudního poplatku žalobci, a to k rukám jeho zástupce. K tomu byla stanovena lhůta v délce 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 10. ledna 2018

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Kristýna Pejčochová